

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi Bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és lapfajladonos:

Dr. Lemberger Armin.

Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak:

Egészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre

1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Modern szociáltudomány.

Át kell alakítani közszellemünket, meg kell változtatni gondolkodásunk irányát. Összhangba kell hoznunk a törvényhozást a társadalmi élet új alapjaival, melyeket a modern közgazdasági viszonyok hoztak létre. Ez azon jelszó, melyet immár a művelt nyugati államok mind meggyökben fennhangoztatnak és a mely lassanként a megvalósulás stadiumához közeledik.

A liberalizmus, mely a múlt századvég szellemi áramlatát képezte és ebben a században a társadalmi, politikai és gazdasági élet minden terét uralta, nagy és dicsőséges alkotásokat hozott létre. A gazdasági életbe bevitt a szellemi és fizikai erők szabad érvényesülését, a szabad versenyt, melynek sok mindent köszönhetünk. Nélküle a gazdasági életnek szinte hihetetlen fellendülése, az ipar, kereskedelem és közlekedés sodoratos fejlődése, a technika megbecsülhetetlen vívmányai be nem következtek volna. Bebizonyult, hogy csak a szabadság lehet alapja minden valódi haladásnak, nemcsak a közügyek terén, hanem a közgazdaságban is. Vegyék el a gazdasági élet szabadságát és a mérészörpült sas szárnya szegetlen fog a porban vergődni.

De ha életét eleme is a szabadság a gazdasági életnek, el kell ismernünk, hogy vannak káros következményei is. A liberalizmus felszabadította az egyént, de elszigetelte, magára hagyta. Régebben az egyes termelési ágak között bizonyos szerves egészét képezték. Azzal, hogy egymás számát korlátozták, biztosítva volt megélhetésük. Ma ez megszűnt. Korlátlanul uralkodik a szabad verseny, ádáz és kegyetlen létérti küzdelem teremtve. Ebben a küzdelemben az erősebb győz, a gyengébb legyőzött. Ez a küzdelem egyesek gazdaglását eredményezte, de nem teremtett általános jólétet. Sőt ellenkezőleg. Soha ily nagy nem volt

az ellentét túlgazdagság és túlszegénység között.

A szabad verseny ezen káros hatása ellen hatalmas tábor emeli fel szavát a gazdaságilag gyengék védelmére. A szociálizmus helyes volna, ha nem semmisítene meg a gazdasági szabadságot. Megtartani, sőt kiterjeszteni a szabadság vívmányait, de segíteni a gazdaságilag gyengék helyzetén — ez a modern szociálpolitika célja. Feladata áthidalni azon nagy űrt, mely a társadalom alsóbb osztályait a felsőközti vagyoni és szellemi tekintetben elválasztja.

Nem szabad az alsóbb osztályok mozgalmát kicsinyelnünk. Nagy történeti folyamata ez, mit meggátolni és mesterségesen akadályozni döredeg volna. A szociális mozgalom jelentőségét nem a napi események szűk körében kell tekintelnünk, hanem magasabb etikai és filozófiai szempontból, Spinoza módjára — sub aeternitatis specie.

El kell ismernünk a társadalmi élet természetes fejlődését. Ez a fejlődés abban áll, hogy mindig új és új társadalmi osztályok kerülnek felszínre. Mű, balga, ki azt hiszi, hogy a harmadik rend uralomra jutásával megszünt az alsóbb osztályok felfelé való törekvése. Bizonyos dolog, hogy az alsóbb osztályok már közel jövőben is az egész művelt világban így rúdnak is jelentékeny szerepet fognak játszani. A szociális kérdések megoldása mindenütt az államélet legfőbb célját fogja képezni. Szükséges tehát, hogy a legfontosabb tényezőit, a munkásosztályt neveljük fontosabb szerepének kellő betölthetősére. Terjesztjük a műveltséget és tudást az alsóbb osztályok körében. Anglia példáját kövessük. Nem csekély része van az angol középosztálynak abban, hogy az angol munkásosztály olyan előkelő színvonalon áll. University Extension nevű intézményüket minden modern államtól meghonosított. A szomszéd Ausztriától egyébb tekintetben nem sokat tanulhatunk,

de még ott is látjuk ez intézmény nagy sikerét Bécsben és Prágában a nemrég alakított munkásakadémián.

Ennél még fontosabb a szociálpolitika másik része: a munkásosztály vagyoni helyzetén segíteni. E tekintetben is a nyugati államok szolgálhatnak mintaképp. Angliának, Francia- és Németországnak. Svájcnak évtizedek óta rendszeres szociálpolitikája van, mely a gazdaságilag gyengék védelmét az államélet minden terén igyekszik megvalósítani. Szakítottak mindenütt a laissez faire, laissez passer politikájával, s minthogy a nyugati államok mind iparos államok, ott az ipari munkásokat védő törvényhokzal fejlődött a mai magas nívóra.

Egészben másképpen áll nálunk a helyzet. Agrikultur állam vagyunk, így tehát munkásosztályunk is túlyomóan földművelőkkel áll, kiknek helyzete nem mindenütt kedvező, mit élénk bizonyítanak a legutóbb lezajlott parasztlázások. Ezek a lázadások két dolgot bizonyítottak be. Egyrészt, hogy a magyar munkásosztály, habár természetétől nagy szellemi adományokkal van megáldva, a műveltségnek nagyon alacsony színvonalán áll, másrészt, hogy a magyar társadalomnak még nincs érzéke a szociális kérdések nagy jelentőségére iránt.

Az új munkástörvény a mi speciális viszonyainkat veszi tekintetbe és sok tekintetben érik már rajta a modern szociálpolitikai eszmék hatása; a mi biztató dolog a jövőre nézve. Reméljük, hogy ez csak alapkövét képezi a céltudatos és modern közszellemmel lépést tartó törvényeknek, melyek közgazdasági életünket a jövőben uralni fognak. Magyarországon a helyes szociális politika összeesk a helyes agrárpolitikával és ezentúl minden mezőgazdasági reformnál a szociális momentumokat is figyelembe kell vennünk.

De nem elég a törvény. A törvény hatása semmivé törpül, ha az nem a közszel-

TÁRCZA.

Választóvíz az irodalomban.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Bizony már jó régen volt, hogy Tóth Béla úr az ő szellemes és igazságtalan (mert a „szellem” ellensége az igazságnak) czikket a holdguglat „Dahabien”-ről megírta. Mint afféle vidéki ember, csak most jutottam a Pesti Hírlap illető számához, (nem a sajtókarók révén) és nem állhatom meg, hogy egy-két sorral ne reflektáljak a mi irodalmunk tisztelt „Öreg”-jének a szavaira.

Nem ismerem Pászthory vagy Pásztori (re-melem így jobban tetszik neki, mivelhogy demokratikusabb) János vagy József urat. Hogy nem ismerem, ime avval is bizonyítom, hogy még a keresztapjaink sem hallottam a híret, mert más-pek tőle kérdeztem volna meg Pásztori úrnak a keresztnevet.

Nem ismerem a fordítását sem. Mi szegény professor emberek könyvet nem igen vehetünk. Szellemi táplálékkal bennünket a tanári könyvtárak látanak el, ide pedig az új könyveket már-jan, 3-án kell az egész esztendőre megrendelni, a középiskolai Rendtartásnak a jó isten tudja hány századik paragrafus értelmében.

De ismerem a Gregorovius könyvet és tudom, hogy nagy fáradság, sok utánjárás kell a fordításához. Akinek a Hadrianus császár koráról nincs legalább is annyi tudása, mint a híres müncheni

doctornak, az ne igen vállalkozzék a lefordítására. Hát legjobban is teszi vala Pásztori úr, ha békét hagy annak a Hadrianusnak.

De ám magyar embernek is kell csak valami hasznosat olvasnia, gondolta magában már annak idején jó Csengeri Antal, és neki állt és lefordította Macaulayt, noha nem tudott annyit az angol historiához, mint maga a nemes lord. Pedig az igaz, az *ideális* fordítónak még valamivel többet is kellene tudnia: mert kritizálnia is kellene, az eredetit. Csengeri megis lefordította, sőt nagyon szépen fordította. Szolgáltatott telt vele nemzetének és hazájának, ha mindjárt itt-ott hiba is eszszott be a fordításba. Nem csak az észre nem veszték a hibáját: a nem jól tudásé is. Mindenki ismeri a „marine department”-tel megesselt szerencsétlenségét. Nagy emlékü Csengerinek el Marine megének fordította, holott „tengeri ügyosztályt” jelent. — Megesett, — megmosolyogtunk, de haragudni a világot sem haragudtunk.

Pásztori úr is neki gyűzőközt Hadrianusnak és Zsoldos úr ellenjegyzése mellett el is vezette a munkát. Meggyőződésem, hogy jó és becsületes munkát vezetett.

Erről a munkáról birálat jelent meg a Pesti Hírlapnak ama említett, több hónappal ezelőtt megjelent számában. Tóth Béla úr szellemes manierben (pardon, de a manier az manier), mint mindig és kiesnyölő megvetésének és fölényes szerényességének — mint szintén mindig — haragos rohamában választó vízzel önti le Pásztori úr fa-

radságának becsületes munkáját. „Választóvizet rá” kiáltja szerényen és pózban. Mert hallatlan, hogy egy vasok kötetben egy-két szegénylős magyartalanság, egy ténylehi hiba, és egy nem is hibás hiba előfordulhasson!

A Tóth Béla úr kimutatta magyartalanságokkal nem foglalkozom. Megesik az mindenkivel, meg talán vele is. A ténylehi hiba az volna, hogy Pásztori úr a *Dahabien* szóban csakugyan helytelenül látta valamely folyónak vagy városnak a nevet. Hát megtörtént és Leiter Jakob családja egy hajtással gyarapodott. Dahabien nem város és nem folyó; a dahabien — ladikok vagy csónakok, amint azt minden Egyiptomban (vagy Aegyptusban) járt férfiu tudja. Pásztori úr nem járt ott, hát nem tudja; Tóth Béla úr ott járt, hát tudja. Gratulálunk.

A nem is hibás hiba végre az volna, hogy Pásztori úr a Maspero munkáját Gregorovius után nemétül citálta. Talán nem is tudta, hogy francziául van ? Lehet. Nem minden ember polihistor. Tóth Béla úr az, ezért is gratulálunk. Utóvégre a közoktatásügyi tanács volt titkára, Ferenczy úr is francziából (legalább ő mondta) fordította le a „legifább iáletet” — de azért senki sem öntötte le a vitirolál.

De Tóth Béla úrnak ez a három hiba eleendő, hogy elővegye a választóvízes füveget és leöntsön vele fordítást, fordított és ellenőrizt. Sőt kevesbe mult, hogy Szili Kálmánnak és az Akadémianak is nem jutott a maró folyadekből. De ő

leben gyökerezik. Sajnos, hogy a magyar társadalom élete eddig csupán a politikai kérdéseknél nyilatkozik meg egész erejében. Ezen egyoldalú életnyilvánuláskor nincs többé jogosultsága. A XX. század a gazdasági kérdések százada lesz. A jövőben tehát a magyar társadalomnak is fokozott mértékben kell fordulnia a minden művelt államtól élesen foglalkoztató kérdésekre.

Ha majd munkaszabályunknak műveltségi állapotán segítettünk és a közszellemet úgy alakítottuk át, hogy a magyar társadalom a szociális kérdéseket igazi jelentőségükben fogja méltányolni, akkor lesz hatása a munkásszabály törvényeknek. Akkor nem lesznek parasztlázások, hanem — hasonlóan a művelt Nyugathoz — nálunk is a harez az alsóbb és felső osztályok között enyhébb lesz, humanusabb lesz, mert nagyobb intelligenciája és jobb jóakarata fogják egymással szemben állani.

Leopold Gusztáv.

Fővárosi levél.

Budapest, 1898. május hó 12.

Kedves kollega Úram!

Zsán! hozd fel a pénzéből, feleld meg szépen a négy leánder és három busust. Tedd a járdára. Oda a süjtöltet mellé. Loscold meg minden reggel, jól feleresztet oly nagyonyival, hogy a kvárgilt ne lehessen oly angolon érezni. Érted? Ide a hentes bolthoz pedig, kérd el a feleségmentől a pálmát és a többi papíros virágot, helyezd ezeket sürtien egymásra, mert már most is anyyi a légy, hogy alig lehet itt megmaradni. Ezeket meg ne öntöd. Érted?

Igy ni! pompás! kész a zöld; mert hát itt van a tavasz!

És estenként ketteesken, néhány százaz „pardon“-nal emlegett oldalbalokés arán, elhelyekedvem a búbiós műbereken, mesészövő fantáziámat megeresztém, s azt képzeltem, mintha a szabad, szép természetet élvezném és mohón szívjuk magunkba a gőzzel és gázjal teltet levegőt: ami ugy gomolyog felettünk, mint a klúmi kőd, melyben testvér a testvér, ellenség az ellenséget nem látja.

Itt a tavasz!

Önét tudtam először, mert amikor elfogyott az utolsó négy kilo fa, amit az atellenes fűszerkedeshől hoztattam, advari számlát jelenté, hogy a tél cikkek egyelőre szünetlnek.

Önét pedig egészen megbizonyosodtam, hogy megjött, mint Heine éneklé, „der wundersöhne Momat Mai . . .“ az utzaken pántlikás, kokárdás gyermekesereg vonul, vidám csevegéssel, hosszan elnyúló lármás csapatban; a piczi kacsoiban

meltósága és nemzeti büszkeségünk fényes monumentuma mégis csak pardont kaptak, mivel máskép nem igen tudta volna meg a „százezer fönny nagy nyilvánosság“, hogy Tóth Béla ur szíveben halálalosság lakik. A maga-magát csinálta „Öreg ur“ ugyanis halás, amiért a nyelvtudományi osztály bírálóinak, vagy ennek megválasztotta.

Ezt pedig a választóívvel való öntőzködés egyik józan pauzájában mégis csak idővs kihirdeti.

Hol voltak az írodalmi ifjak (pardon — Tóth Béla ur már öreg, sőt a manoirjan utaz az ország „Öreg“) Csengeri idejében, hogy ugy elkéstek a választóívvel? Pedig három hibát (?) csak ők is taláhattak volna a fordításban. Miért nem vitríolozták le Szász Károlyt, amiért az ő Óthello fordítása sem hibátlan? Hiszen a „your mystery-1, a híres „your mystery“-t, amit Óthello Emiliának a szemébe vág, nem ezzel fordítja: „mert ez a mesterség“ (t. i., a kerítés), hanem így: Csak esendesen, csak esendesen!

Igazán, vagy veszedelemben forgott volna a szelid lelki püspöknek jószág arca, ha Óthellot nem a Tóth Béla ur ártatlan gyermekkorában fordította volna.

Vagy Vörösmarty mert menekült meg a választóívvel? Hiszen a Kent „thou action taking kuae-et“ paraszti és magyaros értelmisséggel „pöförből elődő gaz . . . bernek“ fordította.

Vagy hát a francziák, Miert nem verték be ezek a művelt individuunk a Chasles Philaréte

messzire széjbontott lengő zászlók és a fakadó tavasz aransugárossá ríjével beragyogott menet élen a városi tüzeltó banda . . . majlisra mennék az edes kiesények a körtérbe . . . utánuk tüpeg a jól felpakkolt mamak nehez batteriája, arcukon mosolygó holdosság, szemökben felesálló emlékezés . . . házról-házra éleses muzsikások köszöntik a gazdát . . . a portakon éghenyülő fenyveken tarka kendőkkel és szallagokkal díszítet nyárgalyak . . .

Szent Kleofás! hová szaladt megint az eszem. Most veszem észre az óra már hetre jár. Pinczér! kávet hozzon, a felolvasásra kell sietünk. Hisz az egész szekvaros lazban eg. Nagyrüi fogatok. Fényes társaság. A tudomány és hatalom nagyjai előtt haljalon az ünneplő közönség.

Nansen Fritjof a perczben lép a vizadó márványtermébe.

Mély meghatottság vesz önkénytelenül lelkünkön erőt, ami frenetikus tapsban tör ki, midőn Nansen az előadói asztalhoz lép.

Erezzük, hogy tümemenszerű erővel és genialiszamb állunk szemben, s elszorul a lélegzetünk, amidőn e szákar s delceg, szímet daczos, rendkívül megviselt és mégis és szinte ezer veszeltyre kész megjelenésű férfiú ércezes és mégis a meghatottságotl csaknem remegő hangon, büszkén felvetve homlokát, azon kezd: „Az ember ellenállhatlan vágyat érez, a földnek minden részét felkutatni és sajátságos, de minel hosszabbt a nehezég és veszély, annál győtrőbb és elutasítatlanabban a kívánság, a törekvés, megküzdéni mindennél, hogy közelebb ferjünk a természé, a tudás titkaihoz.“

E vágy nem kalandokert cseng, hanem komoly, tudományos sikerekre tör.

E vágy nem ismer elmet és akadályt.

E vágy csak egyet ismer, egyet tud, s ez az, hogy vajmi keveset tudunk és vajmi sokat, vegtele sokat kell még tudniuk és tanulniuk, hogy csak valamit is tudjunk és megértsünk az öök bölesség esodás bibliájából, a felejtéretlen rejtelny szépséges és nagy természetből.

Hangja lassanként nyugodtabb; figyelmünk és bámulatunk mind jobban felejtai az idegen accentust és mindközelebb hozza lelkünket az ő lelkéhez, s csak akkor riadunk fel, szorongó esodal-kozással, midőn az előtünk elvonuló kepek, csaknem meglagyaszjták a vélt ereinkben, azon szörnyű bírkozáson, amelyet a hator kutató az elemek kél viv.

Több mint két óra hosszáig tart az előadás, templomi esőndben, áhitatban s észre sem veszők, hogy megdermednek, hogy megbütyölve valánk, s hogy órák kellettek, hogy ismét felcsodánk, a halottak és látottak közzétellen benyomásáiból.

A nagy lapok, szépen, híven, terjedelmesen tolmácsolák a benyomásokat ékeszölő hangon, ragyogó tollukkal.

fejet, amiért a Faust fordításában ezt a mondat:

Heisse Magister, heisse Doctor gar

igly fordította:

Je suis maître, je suis le docteur. Gar!

Vezetelt pedig itt van Vogüe; ama Toth Béla ur kedvelts és alig vártá sárga füzetnek, a Revue des deux Mondesnek híres dolgozójárta; a world-famous vicomte Melchior Vogüe. Nos ez a nagy tudos és nagy stültsza nem Csehoroszabha helyezte-e a várnegyszéget? De azért le nem vitríolozta a franciaiz írodalom egyetlen egy öreg ura szem.

De Tóth Béla ur rögtön a választóívhez nyul. (A vitríol alesőbb lehetne.) Neki elég három hiba (?) hogy egy könyvet, a melyet saját bevalásza szerint végig sem olvasott, leóntsön ana bizonyos salétronsavas folyadékkal. Bizony-bizony jó volt Tóth Béla urnak fogradkozni, hogy akadémiai kiadványt ő sola sem fordít, máskép még igazán azt hinnie ez a maliciózus világ, hogy „Bella k. a. megleszte vetélytársnőjét, a szerény és fiatal Josefint az utaskon és dühös feltétkénységi rohamban a szerencsétlen fiatal teremtést végig öntözte választóívvel.“

En tökéletesen elliszem, hogy Bella kisaszszony nem volt feltétkény — sőt a reporter a választóívvel sem látta jól. Az a választó víz csak víz volt; a választás pedig csak ezután essék meg és vezesse be az „ország preceptorát“ minél előbb az Akademiába.

Szörül-szóra, betiröl-betüre megirták az egész felolvasást.

De én nem tudom, ugy érzem, mindaz amit olvastam nagyon kevés és hiányos ahhoz, amit hallottam és átéltem e pár óra alatt, mert valósággal büvölet az, amibe e felolvasás lelkemet el- ringtata.

Egy edes szép álom, amelyből anyyi is jól esik, ha itt elmondhatom, hogy én is átálmodtam azt.

Most nem akarok felébredni.

S azért nem is szólok egyébről.

Majd máskor, másról.

Szívélyesen ödüzöl

D. R.

Helybeli és vidéki hírek.

Közgazgatási bizottsági ülés. A közgazgatási bizottság f. hó 9-én tartotta *Schaunus Endre* főispán előklete alatt havi üléset, melyen a szakelőadók a szokásos jelentéseket terjesztették elő. A közgazgatási bizottság *Streutz Béla* volt szegényhaji felügyelőt a belügyminiszter helybenmagzó határozata alapján a még 1893-ik évben megindított fegyelmi eljárás eredményeként állásától elmozdította és fizetését beszámította.

Államsegély. A bajai iparostanonez-iskola és iparos szegedk szákrájk tanulóyama ezéjárta 1000 ft. a kereskedő tanonez-iskola részére pedig 2500 ft. államsegéylt engedélyezett a vallás és közoktatásiügyi miniszter által 1897—98. tanvevre.

Athelyezések. Vengrinovics Ede adótsziet Bajáról Kassára, Bartha Géza szent-ondri adótsziet pedig Bajára helyezte át a pénzügyminiszter.

Érettsegi vizsgálatok. A szegedi tankerületi kir. főgazgatóság hataskörébe tartozó középiskoláknál az írásbeli érettsegi vizsgálatok f. év május hó második felehen fognak lefolyani. A vizsgálatra az egész tankerületben összesen 175 tanuló jelentkezett, nevezetesen a bajai főgymnáziumban 13., a nagyberekkerében 15., a pánosvaiban 6., a szabadkaiban 23., a szegediben 58., az újvidéki-ben 23., a zomboriban 17 és a szegedi főrealis-kolában 24. A szóbeli érettsegi vizsgálatok június 1-én kezdődnek s körülbelül 25-én végződnék. A szóbeli érettsegi vizsgálatok pedig követőzköd sorrendben tartatnak meg: a szabadkai főgymnáziumban június 10- és 11-én; a bajai főgymnáziumban június 13 és 14-én; a zombori főgymnáziumban június 16 és 17-én; az újvidéki főgymnáziumban június 20 és 21-én; a pánosvári főgymnáziumban június 23-án. Valamennyin dr. Platz Bonifacé főigazgató fog előhókn.

Hymen. Dr. Papp József bonyhádi kir. főjegyző eljegyzte Krause Matild kisasszonyt Bajáról.

Szenzáció Felső-Szent-Ivánon. A felsőzent-ivának sokáig áhitoztak arra, hogy olysmi történelj nálok a miről a lava hátarán túl is beszéljenek. Mind máig hiában leste, mert a Kis Marzci esete óta nem történt semmi, de most meg van az óta szenzáció, meg a pesti újságok is beszélnek róla. Ugy történt a dolgot, hogy Gersten-Mayer Mihály új házat épített. Az alapozási munkánál a föld jó mélyen besüppedt, az így támadt gödörbe azonban a jámbor istenföld Miska bácsi

Ebből láthatja Tóth Béla ur, hogy ezeket a sorokat nem az ő tisztelt egénisége iránt érzelt ellenszenv iratta velem; hiszen őt ép oly kevéssé ismerem, mint Pásztor urat. Az ország preceptorának azonban nem ismerem el; öreg urnak pedig még kevéssé, akárhogy van is dicsérte nemrég a főgymnásyi Konstantinápolyt.

De azért szeretem a stilusa fordulatait és megfogja engedni nekem, hogy utánozzam is. Ő ugyan novellával kezdte az ő híres *Dahabien* ciklyelet, én vegeztem ezzel a ma már nem szokatlan műformával. Tehát:

. . . És ott áll lln ben Todd el Bella Dahabien partjánál és feherre kifordult szemével bámulva homokpusztájk vetgelenjébe, áhitatos rémüllettel hallgatta a krokodilk ordítását és a hiénák könyneinek ritmikus potyogását. (Kérem, ugy teszsek ám venni, hogy én nagyon jól tudom, mit csinál a krokodil és mit mivel a hiéna; hanem ez hát csapda; hátha kiszidit Tóth Béla ur?)

. És monda:

„Egyiptom fiait, számarak vagyotk valameny nyien. En mondom, az Öreg!“

Budrogi Lajos.

nem mert egyedül lemenni, mert hátha boszorkányok tanúznák ott. Ez körül birta megválni a bátor-ságaral híres geszomszéd, Lent a föld mélyében aztán nagy meglepetés érte a két kutatót: öt öl hosszu egy öl széles és ember magasságnyú folyosóra bukkanak. A bátor geszész azt állítja, hogy a folyosó végében egy rézvetres ládat találak, a mely tele volt régi arany és ezüst pénzzel. A geszész állítása szerint a kincslelet öröme nagyot ütök. Mikor másnap reggel Gersten-Mayer szomszédját kérte a talál pengz felét az nem akart semmiről se tudni és azt állítja, hogy a geszész csak álmodik. A dolog a hatóság embereinek füléhez is eljutott, de hiába kutatták át a földalatti folyosót, a kincsleladnak meg csak a nyomát se látták. Most a csendőrség kutatja, mi a való geszész állításából. A felszenteltainak pedig örülnek, mert négy hetig van miről beszélni.

Hymen. Bauer Iván, poszeagi eszkerember kedő eljegyezte Zimer Rozsikát, Zimer Samu ír leányát.

Sok az ellenség. Gyümölcstermésünk ezer ellenség fönyegret. A mely termelő nem vedekszik, az nem is szűrelet. Elvegzik ezt helyette a küllömböz öbödök. Az almafa elvirágozt. Most jön az almanoy és megkezdik termes hullató munkáját. Hogy ártalmatlanná tegyék meg kell permetezniük a fa egész koronáját úgy vízzel, a melyben 0.25—0.5% cuprum arzenicosumot, tehát 100 literben 25—50 grammot oldottunk fel. A permetezést sürgösen végezzük most és két hetes idöközökben meg kétszer. Az öszü barack leveleket fodrosodása ellen a fodros levelek leszedése, az ép leveleknél 1—1.5% rezgálcozt és ugyanannyi meszet (100 liter vízre 1—1.5 kg rezgálcozt és ugyanannyi meszet) tartalmazó folyadekkel permetezniük által vedekszik. Égyelgyn, hogy a levefodrosodás a levelek alsó lapjain keletkezzen, a permet a levelek alsó lapjait érje. A szőlő peronosporája ellen kell kezdjűkha vedekzés 1%—2% s azután minden 4—5 het múlva mindig 1.2%—tel erősebb bórdoit (100 l. vízre 1 1/2—3% rezgálcozt és ugyanannyi mészdalálal permetezzzük a szőlőlevelek felső lapját.

Eljegyzés. Hoffencsi Károly Konstantin jegyet váltott Herz Berta kasszonyonál, Herz József neufischelni sörgyáros és nagybirtokos leányával.

Harcz a veszett kutyaval. A zombori korszó vasútnapj delelőt az ott setáló diszes közönség izgalmas látványknak volt tanúja. Az ott posztón álló rendőrnök ugyanis hirtelen nekiszaadt egy veszett kutya. A rendőró alig tudta kardjával magát megvédeni. A kardhívvelty a kutya összevissza harapta, majt futni kezdett, csak ekkor bírta kirtantani szolgálattól revolveret a rendőró és 14 lövés telt a kutyára eredmény nélkül. A harmadszori lövésnél már a kutya és földözgö a korszó levő adohivatalra epiteltöz ért. A rendőró egyik golyója fölpatantva a kövezőrák beugrott az adohivatal ablakába, nagy rúdalmat okozta. Végre sikerült a veszett állatot lelőni. A vizsgálattal hivatalosan konstátáltak a kutya a veszettségét.

Halalozás. Weidinger Sándor zombori közsizetelében álló nagykereskedő neje szék. Stauber Johanna, f. h. 8 kán meghalt.

Belügyminiszteri rendelet. Az összes törvényhatóságoknak rendelkezélt meg hagyta a belügyminiszter, hogy figyelemmel kísérjek a szoczialisták működését, vajjon az általuk alakított Szak- és Földművelöegyletek alapbizánjat pontosan betartják-e?

Megégett leányka. Nagy szerencsétlenség történt Vesző Mihály ö-becsei iparosnál, míg ő és a felesz szombaton piacozna, a szobába zárt kis 4 éves Juliska gyufát gyújtgatva, önmagát lángba borította. Mire segölyere siettek, már egyik oldalra egy ösze volt égve, hogy másnap seibe belehalt.

A B-Bodrogh megyei gazdasági egyesület iparlis végén tartott közgyűlésben Latnövits Pál választott meg egyhanglaj elhűkké.

Felmerök. Az ö-becsei járás földnek egyenkünlí részletes kataszteri felmérése — mint ertesülünk — Szegedről 3 mérnök lett kikküldve. A mérnökök a napokban érkeznek meg Ö-Becse-re. — Bizony kíváncsón volna a föld mérlebbi kataszteri felmérése, mert az adó kivetésnek ugy sines teljesen helyes alapja.

Pisztoly párbaj. A zombori sikarai erdőben f. h. 5-én pisztoly párbaj folyt le dr. Liebstein Lajos és Losztz Aladar között. A párbajban egyik fél sem sebesült meg.

Szoczialisták Bacsakban. Bacs-Madarason, a szoczialisták főszékhelyén, a napokban a csendőrség házkutatást tartott több parasz házban. És ezen ráziátaink eredménye az volt, hogy a sok ezer példányban írt igen elterjedt szöveg, lapokból és egyéb rodatmi termékeköl több száze példányt elfoglaltak. Aratási munkákra az ottani nép nagy része meg edlgy szerződötve nincs, mint a munkásigazolványok kiváltását megtagadták, így jartak a melykünl munkások is, kik mert a tünójárási nagy területi aratási munkát föltekvetölesek miatt el nem nyílhettek most a szolgabizóságot osztó nyúlások munkáért való kereséssel. A járványok, kik a maszlagtott nem vettek be — végük most a tünójárási nyári munkálkodást. A vezetösek reményit kesegletöl állással fogva a szoczializmus valószínűleg vegtrel el fog tűnni vidékünköl.

Arcképleleplezés. Mintegy hetven csásnoít tag gyűlt egybe múlt szombaton a csásno helyiségekben ünnepi lakomára, hogy leröjja a harati tisztelet és rokonszev adóját *Bodrogi Gyula* egyleti elnökö iránt, kinek arcképét — mint múlt számbanban megirtük — ez alkalommal lelepleztek. Puritán egyszerűség és igaz baráti érzelmeköl átható bönöség jellemeltek a Csásno e családí ünnepegeket, melión és híven azon elvekköz, melyeket az ünneppel a társadalom terén kifejtett buzgó működésében mindenkor követni szokott. A harmadik fogásnál *Dr. Bernhart János* tiszti főorvos és a Csásno alelnöke emelkedett fel és egy kiválóan sikerüült beszédben meltatta azon bokros érdemeket, melyeket Bodrogi Gyula a Csásno fellendülése körül szerzett és átada lelkes eljenzese középete a Csásnoának az elnök arcképét. Bodrogi Gyula meghatötnen közönte meg a meleg ováziozt és megszokott szerénységgel a Csásno felvirágzásának érdemét, „edes mindnyájunkra,“ a csásnoit tagokra hárította át. Aligha hallottak még a Csásno termei olyan öszinte, szívöl fakadó eljenzet, mint a milynek Bodrogi szavai után felhangzottak. Ad mullos amnos!

Ertesítés. *Róth Nyárol* kir. ítöló tablaí bíró, a kir. járásbírósz vezetölje, meltányolva a jogkezes közönség igényeit, elrendelte hogy 1898. május 15-öl fogva a járásbírósz jeyvoi iradök és többlei mellek: az sorbírhivatalok a közönség és egyényi kar részere helköznapokon d. e. 10—12-ig, vasnapn és ünneppanapon pedig d. e. 10—11-ig leszenk nyitva erteselösek vegtett.

Választási mozgalmak. A bacs-almásí választó kerületben — Sikövits Tamás orsz. képviselő elhalalozása folytán megindult a választásra vonatkozó különböző kombináciok, melyeknek azonban komoly fontosságot tulajdonítani ez idő szerint még nem lehet. Amny azonban már kiszivárogt, hogy a függetlenség 48-as párt az utolsó választásokor elveszett kerületet visszatöbnteni törekedik. A jelölteknek, noha meg egy részöl sem történt határozott állásfoglalás — híány nincs, azonban a nevek hangzatosata a memnyiben vselöök eddig még nem is nyilatkozhattak — röppe kombináció számba vehetök, ilyen jelölösek névszerint a szabadelvűiek részöl, mint már megirtük — a bacs-almásí birtokos Gróf Teleky József, a függetlenség 48-as párt a b, almásí kir. aljárásbíró Dr. Funták J., és a néppárt, melynek egyáltalán B. Almásón talaja nincs Dr. Hirmán megyei áraszköi önök neveit hangzötatja.

Tanítóképesítés. Az allami tanítóképzölintözethez f. h. 20-án és a következök napokon tartják meg az írásbeli tanítóképesítő vizsgálatokat.

Bucszó tablabíró. Retel Jenö szegedi kir. tablabíró a kuriaoz rendtelök föl. F. h. 8-án bucuszott el Retel tablabíró kartársaitöl, akik tiszteletlere fényes lakomat rendeztek a Tisza szölaban. A lakóman meleg ováziozban részösítotték a távozó bíró.

Jegyhár. Bácsalman f. h. 4-en delután iszonyu orkánrész felhözakadás pusztított. Tízperces mogyorónagyosság jég esett, amely a gyümölcsökön és a szölokban nagy kárt okozott. A föld egészen fehér volt, ugy, hogy a jeget láptól lehetett.

Palyázati hirdetés. A nagymelöségi vállas és közzöklatási m. kir. miniszter irnak 1896. évi 10.696. sz. a. és 1898. évi 21.463. sz. a. kell rendeleti ertelmeben a bajai m. kir. allami tanítóképzölintözethe való felvételle és az internátusból az 1898.—99. iskolai évre megüresedöl államköltséges, teljesen díjmentös és kedvezményes helykere pályázat nyitattik. A felvételt és segélyezési iránti folyamodványok a tanítóképzölintözeti igazgatótanácshez eszízöndök és *feljö öri június 15-ig* az igazgatószámlán nyitjandók be.

Elöléptetés. A pénzügyminiszter *Szentossy Bela* bajai adótarnoköl jelenlegi fizetési osztályzata magasabb illetményvel öszszekötött fokozatába léptetöl ölö.

Ertesítés. A gyümölcseseti egyesület az ö tagújának a gyümölcsesermelesben segítségere öhajtvan lenni, a vedeközés teljesítésere önköltségen vállalkozik. Permetzök gepet minden tag 3 napon át díjtalanul vehet h. nyőbe; a gepék tartósabb vagy 3-szorral többször igénybe vehetöl napi 20 k fizetési kötelezettséggel jár. Nem tagok napi 30 k fizetése mellett kaphatnak permetzöketöl kölésön. A gepék kölésön vetele első sorban a tagok, s csak azután öszközölhető a nem tagok által a jelöntekez sorrendjében. Megkeresésetöl elfogad az öhözök is, de legezzeribb azokat követölentöl vagy telefon útján a kertészethez itözni. Telefon 20. szám.

Öngyilkossági kísérlet. Megunta életét s ezért a hüs babokban keressét pihenést Mathes Anna újvidéki lenyöz. Tudván, hogy kedvese — egy petervárdi tünzester — Ujvidékröl rendesen a vasuti hidon szokott hazafele menni, azt vasnapn május hó 1-én este fél 8 óra táján megölte. A tünzester két társával, amint azt a leány kizárómlotta, csakugyan hazafele íyekezött, egyszerre előttük minteg 5—6 lépés távolban meglátnak egy

nőt, ki a hidkorlátra kapaszködik, hogy a Dunába vesse magát. A hátrra fiatal ember a leányt még elögg jökor megragadta s a korlártól lerantotta. A leányt egy, a közölben levő Petervárdai rendömök adták át, kt azt reggelgi, mint az atyja érte jött, ötvárta. Tettenek öknöl azt adta elő, hogy kedvese nem akarta ööl éveteni.

A tíződes ellen. Perczel belügyminiszter fontos körrendeletöl bocsátotti k. A törvényhatóságközhöz itözött körrirattal a belügyminiszter ráuntta, hogy a tíződes visz pusztított visz végül. Hazaükban minden 100 halalozásból 10-nél több ebben hal el. Ezen baj megfökeözésere a belügyminiszter első feladatul tartja a népben meggyökerezett ama hitet, mintha a tíződesz gyogyíttalattal volna megintatni, mert ez nem áll, ha idejézöznék és özszöteri gyogyikezést vesz a beteg. Erre nézve népszöri fizet kiadását ilyen a rendel. A hatóságök figyelmebe ajánlja a lakvisözönyök felügyeletét, javítását a piacra kerülöl elemi szövezök szögöri felvilágiztatást, de különösen a tej. Az iszökösság is megkönyítii a baj terjesztését, tehát ez is lehetölg feközendöl. A tisztségúra, az y gond fordítandó. Elrendeli továbbá, hogy a kö házban a tízőbajosökö külön, tágas szöböt kapjanak, és ott köpözöcsözölöl látassanak el; kívánja, hogy mindazon nyilvános helyiségekben, melyekben, jelöntekeözöl az emberforgalom, mint szöbölakákban, vendéglökben, káveházakban, társaskörökben, kassinókban és a közönsöz számarányba levöló hivatali helyiségekben a kellö tisztség, gyakori jó szövelöz, nedves ruhába burkolt keffeköl való sepre stb. által állandóan tartassanak, és hogy mindezen helyiségekben mindenkor a padlóra való köpöközés lehetölg korlátozassék, ez utóbbi célözöl megkövetelöd, hogy a felsorolt helyiségekben kellö számban alkalmatassanak köpözölöyek, melyek a köpöket kiszáradtassanak megfözölözö czöljölöl vizet tartalmazassék és oly szerkezettel bírijanak, mely tartalmukat szem ölöf elfjedje. Mindezen itözöközök megtételereöl július hó 1-ig jelentést ker a belügyminiszter.

Sikövits Tamás hagyatéka. Sikövits Tamás a sors nemcsak neves lett tulajdonokkal, hanem anyagi javakkal is bőseségen megáldotta. Birtokai a következők: 1. az almásí birtok 1130 lánca (á 2000 ööl), 2. a szabadtól birtok 300 lánca (á 2000 ööl), 3. a gödöl-i-udmalom 1200 hold (á 1600 ööl), 4. a Somogymezei alsó-bíró birtok 1800 hold (á 1600 ööl). A birtok a fundus instruktussal és egyéb inggakköl együtt minimálisan számitva 1 millió 600 ezer forintöl képviselnek.

Érdemjeles katonák figyelmebe. A közös hadügyminiszterün rendelote folytán azon egyének, akik az arany vagy I. osztályú ezüst vítezéségi éremtöl birják, az ezen éremeköl járó erem pótdíjat elefogytalan kapják. Mindezen egyenek a katonai parancsokságnál nyilvántartó minenesek, fölhvathatnak, hogy a pótdíj elverése iránti kérvényeiket a városi tanács katonái nyilvántartó hivatalánál nyújtsák be. A kérvényhez a vítezéségi erem adományozására vonatkozó okmány lesz csatolódó.

A tejgazdálkodás munkásökö képmi. m. kir. iskolában Nagy-Szöcsényben folyöl egy június hó 1-én fog az ez vi második tanfolyam megkezdödni. A 6 hónapra terjedöl tanfolyamra erös, ép és egészeszes testalkutu, kifogástalan öleletöl legalább 15-ik életévököt betölötölök növeketnek fel, kik teljesen ingyenes ellátásban és oktatásban részösitelöl és azoknyil havonként 4 ft munkaber-váltasöt is kapnak. A felvételi kérvények az iskola felügyeletével megbizott nagyzsöcsényi tejsözövezet igazgatószához eszízöndök és május hó 18-ig benyújthatók. A kérvényhez keresztlevelet, orvosi és örkölisi bizonyítványt kell eszötöl. Ugyanezen iskolának jelen tanfolyamát május hó 31-én végzö tanúök öngyelmöike állást keres. Azért mindazon gazdák, kiknek a tejsözökés — és vajkészítésben alaposan képzett, szerény munkásökre van szátsékig, forduljanak evvel a kérelmüköl ugyancsak a fennvezetöz szövetkezöt igazgatószához.

Az új pénz. Beseből jelentik: A meg forgalmóba levöl 112 millió forint államjegy helyébe részben új bankjegyek, részben új tizkoronás ezüstpénzök jönek forgalombá. Az osztrák-magyar bank 160 millió értéköl bankjegyet fog forgalombá bocsátani. Az új ezüst pénzek ötkoronások lesznek és 0f6 rész és 0f1 részre rész vegyülökké fogjak verni. Az ötkoronás ezüstpénz nagysága megfelel a régi kettőtízorosnak s kivétele nagyon szerű lesz, az osztrák ötkoronás egyik oldalán a király melképötl mutatja, a másikon a eszásári sas lesz, mely alatt ez fog állni: s cor. A sas körül ezek a szavak lesznek: Francisus, Josephus, I., D. G. Imp. Austriae, Rex Boh., Ill., etc. et Ap. Rex Hungariae. Simal peremere ez lesz bevéssze: Viribus unitis. Összesen 64 millió korona értéköl új pénz jön forgalombá, melyből Ausztriára 44,800,000, Magyarországra 19,200,000 korona esik. Felkoronás ezüst pénzeket egyszerre nem fognak veretni.

Magyarorszög népésede. A m. kir. központi statisztikai hivatal havi közleményeinek most megjelenen március havi füzetöl szerint: Magyarorszög és Fiumében az ölv százeletettek száma a lefolyt március hónapban 56,949 volt, a halva százeletettek pedig 1241. A szab. kir. és törvényhatóságök joggal felruházott városök kööl százeletettek tekintetében az első helyen Szabadka áll, az ötöl-

són Győr. A szaporodás a közeg-észségügy mellett a korai nőiüleseknek tulajdonítható.

Villamosvasut Újvidéken. Korányi Kálmán kir. főmérnök, mint a keresk. miniszterium kiküldöttje a hó 5-én Újvidéken a helyszínen felülvizsgálta a vállalkozónak a villamos vasut és világításra benyújtott összes terveit s egyuttal kijelentette, hogy a közigazgatási bejárásra vonatkozó tárgyalások legközelebb ki fognak tűzötni.

Egy fontos rendelet. A belügyminiszter a rágalys kórok bejelentésére kiadott legújabb rendelete a következő fertőző betegségek bejelentését rendelte el: ronesóli toroklob, torokgyík, vörheny, veres himlő, szamárhurut, hólyagos himlő minden faja u. m. variola, variolóis, varicella hasi hagymáz, verhas, azziai és homi kolera, járványos full-törőnyirgoly, járványos agy-görince, agyhártyalob trachoma, gyermekkági láz. A rendelet szerint a lelkeszők, tanítók, kisdévodók, szülészők, általában pedig mindazok, kik ily betegülési esetről tudomásul bírnak, kötelesek az órosólt és netán tudomásukra jutott betegülési esetet az előjárásnak aznap tudomására hozni. A fertőző betegségek bejelentésének elmulasztása kihágást képez s az 1889. évi XL. l. cz. 99. §-ának második bekezdése alapján 300 ftig, s a lelkesző, tanító, kisdévodó az 1876. XIV. l. cz. 7. §-a alapján szintén 300 ftig terjedő penzbírsággal büntelendő.

Elemi csapások bejelentése. Az elemi csapások által okozott elemi károk bejelentése az 1885. évi 45055. számú utasítás 3. §-ának c) pontja értelmében a károsult földrésztel tulajdonosa, és ha a károsult birtokosok többen vannak, e végre megbízott két képviselőjük által mindenkor írásban jelentendők be. Ezen két megbízott általi bejelentés azonban a fenthivatkozott pénzügyminiszteri rendelet értelmében csak a törvényes szabályokban jármtalan s többnyire írásutadltan kizsgázandó érdekekben fogadtatik el, míg ellenben a nagyobb birtokosok és uradalnak a bekövetkezett elemi káreseteket mindenkor külön-külön írásban tartoznak azon közseg előjáráságnál benyújtani, hol a károsult földrésztel fekszik. Figyelmeztetnek tehát az érdektelt felek, hogy a bekövetkezett káreseteket mindenkor külön-külön írásban nyújtsák be a közseg előjáráságnál és pedig a törvényes szabályokban meghatározott határidőn belül, ellenkező esetben keresetük be nem jeltendők fog tekintetni és így érdemleges tárgyalás alá sem fog vétetni.

Lebukott a torony tejéről. Rácz-Militicsen, folyó hó 9-én, Eckl Alajos, aki a templom torony festésével és kijavításával volt megbízva, munkaközben amint a kereszttalált levő gránitnál, a saját maga által készített nyílason ki akart bújni, egyszemélyt veszve a templom és a plébániának között levő térségre bukkott. Súlyosan megsze-sülve szállították a közseg körházba.

CSARNOK.

Ha süt reád . . .

Ha süt reád a tavasz meleg napja
Egybe sugarát elküldve feled,
Mikor a csiling százszor szebben ragyog
S boldogság álmai hinti szerteszét,
Mikor virág új életre zsendül,
Mikor a legben esatog a madár,
— Gondolj akkor a messze jeghegyekre,
Hova nem érhet el tavaszugár!

Anima Sola.

Szalma, paprika meg a háromlábú szék

avagy
egy férj veszedelme.

— Igaz történet.

A mentőköl.

Csiling! Csiling!

— Halló — Halló — Ki beszél?

— Napos rendőr — Gyűjőnek gyorsan Hadnag utca 88. szám. Verekedés, paprika, fejbütés, gyorsan!

A részholgyn.

A Hadnag utca 88. számú háznál iszonyu ordítás, puffogás, sivatás hallatszik. Bent rémséges jelenet tárul a mentők ele. A földön felegre Simkovics Bedeka János, fejébol patakzik a ver, kezeivel szeméi dörzsöli, mellette áll a felesége Szalma Rozsa és dögönyözi a tetetetlenül vergődő embert.

A mentők munkibek.

10 percnyi erős dulakodáshá került míg a dühös némbert a rendőrök elfogták és kiesavartak a kezébol a háromlábú suszterezeket. Simkovicsot kocsira rakták és a rendőrségre vitték.

Az áldozat vallomása.

A kapitányságnál elmondotta Simkovics, hogy a feleségével reggel össze veszett, mire az asszony egy csomó paprikát szort a szemé közé. Ö erre borzasztó kínjában a földre vetette magát és hanykolódott a padlón, az asszony pedig felkapta a háromlábú szeket és ütötte addig, míg a mentők oda nem értek.

Az áldozat állapota.

A megbízott férj fején hatalmas seb tátog, egész teste tele van kék zöld foltokkal. Mozdulni is alig tud. A szeméi vörvörösek, valószínűleg el-

veszti látási képességét, ha ugyan egyáltalában felépül, mert sebei életveszélyesek. Beszállították a körházba.

Riporter.

Nyiltér.)*

Bizonyítvány.

A lakasút festeti szándékozó közönségnek velünk szövességet tehetni, midőn tájékoztatást — felkeres nélkül, önkényt, tisztán a szép és jó munka elismerő jutalmául — igazoljuk, hogy

Engelman József szobafestő ur,

Bajai lakos, Baján Hajnald (Bárány) utca 536. számú lakásunknak, bárki által megtekinthető összes helyeégeit kifogástalan gyorsan, kiváló jó ízessel, igen ügyesen színezve és szagtalan festeket használva, mersékelt áron a legnagyobb megelégedésünkre készítette el, ugy, hogy öt mindenkinek a legjobb lelkiismerettel ösztinte ajánljuk.

Kelt Baján, 1898 évi május hó 9-én

dr. Koller Imre

és neje

sz. Milasevits Vilma.

* E rovatt alatt közöltékért nem vállalt felelősséget a szerk.

KAZAL JÓZSEF könyvnyomdája Baján.

Május elsőjén életbe lépett rendelet szerint új

sommás kereseti úrlapok

jutányos áron kaphatók.

Első díjjal és dicsérő oklevéllel kitüntetett.

Új óras és látszerészeti üzlet Baján,
A városháza épületében, (takarékpénztárral szemben.)

Rákosi Lipót

műóras

Ajanlja dús raktarárt arany-, ezüst- és fali órákban, mindennemű lánczokban, valamint látszerészeti áruit a legjutányosabb árák mellett. Régi órákat, lánczokat és ékszereket a legmagasabb árában becserelek.

Mindennemű javítások írásbeli jótállás mellett a legjutányosabb árában készöltetnek.

Ismét alkalom nyílik a n. é. közönségnek a tavaszi időnyre meglepő olcsó árák mellett bevásárolni

Steiner Károly

férfi- és női divatkereskedésében BAJÁN, (Mészáros ház sarkán.)

NAGY NAP- ÉS ESERNYŐ KIÁLLITÁS!

a legutolsó divat szerint selyem ernyők 1 frt 50 krtól 15 frtig drbjá, minden nálam vásárolt ernyőt egy éven belül ingyen javítok, úgyszintén áthuzások és javítások pontosan és gyorsan s jutányos árában lesznek elkészítve.

Nagy választék férfi fehérnemű, selyem- és batiszt-

ingek, nyakkendők, kesztyűk,

a legújabb női ruhádzsek, szallagok, és csipkékben, azonkívül ajánlom elismert jó kötőpamutjaimat s kész harisnyáimat.

A n. é. közönség becses pártfogását s szives megrendeléseit továbbra is kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Steiner Károly.

Mátéházi-utca 35. szám a.
csinos családi ház
 kedvező feltételekkel — eladó.
 özv. Oláh Lászlóné.

Kiadó lakás.

A Kossuth Lajos — azelőtt Nyerges-
 utcái 635. szám alatti lakóház (6 szoba,
 2 konyha, kamara, felszer. kert stb.) folyó évi
 augusztus hó 1-től
 kiadó.

Bővebbet alufórtónál.

Scherer Sándor.

100—300 forintig

havonta megkereshető bármely foglalkozású egyének ál-
 tal, biztos és becsületösen, 15kr és rizikó nélkül, határidő-
 tilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával
 az ország minden helységében. Ajánlatok „könyvi ke-
 reset” ezimén.

Singer Gyula hirdetési irodájába

Budapest, IV. Rostely-utca 3 sz. a. intéződésk.

Figyelem! Figyelem! Figyelem!

A külföldről beszámoló **Volta-gyártmányok** silány
 szerkezetűek lévén, — kérjük a hasonló áru, de
 határozottan valamennyit felülmúló

hazai gyártmányt

megrendelni.

Volta-kettős-csillag

olyan egyéneknek, kik
 kérészet nem hordának
 csillag alakban

Gyermekek és fiatal nők részére

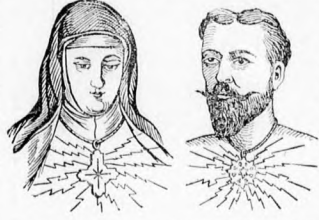
Volta sziv.

Sokunké, de különösen gyenge idegű és vérszegény
 egyéneknek egy pillanattig sem volna szabad a villamos Volta-
 kérészet nélkülözni, ez szabályozza a vérkeringést, teljessé
 és tisztítja a vért, elűzi az érzékenységet, előmozdítja az étvá-
 gyat, ezzi a testet.

Ezen erőtérít áramu

villamos Volta-kérészt

haszonlatalanul jobb minőségű fogva az összes eddigi
 gyártmányokat felülmúlja miért is kiárthat az 1898. számmal
 ellátott legújabbán javított Volta-kérészt tessék kéri.

VOLTA-KERESZT.

VOLTA-KETTŐS-CBILLAG.

A legújabbán javított villamos „Volta-kérészt” a test
 melegeit, de folytonos magnetikus villanyozás következté-
 ben gyógyítja a következő betegségeket:

köcsvény, neuralgia, fejfájás, vérszegénység, álmatlanság,
 hideg kezok és lábok, buskomorság, sápkor, asthma,
 mereredés, görös, gyomorhaj, influenza, köhögés,
 fulzugas, fogfájás, szivdobogás, kolika stb.

Elismert és hála okiratokat nem tesznek közé.

Ára 1 frt 80 kr. 2 frt olcsó beakutáló mellőtt berréte. **Volta-sziv** ára 1 frt 50 kr. Előzetes 20 kral több. Izzó-
 való különleges szilag 30 kr.

Főraktár:

Tausig J. Budapest,

VII., Csömöri-ut 23. a. l. em.

és Baján, Fischl Márk óras üzletében. Központi
 szálloda.

Egy teljesen jó karban lévő

szódavíz gép
 500 üveggel együtt 350 frtért eladandó.
 Közelebbet
FRANK ÁRMIN
 fűszerkereskedőnél Baján.

Egy lakás a kisvástartéren, 617. sz. a.
 mely áll két udvari szobából, egy előszoba,
 konyha, éléskamra és pincze helyiségből

augusztus elsejétől

kiadó.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban
 nyerhető.

Hölgyek figyelmébe!

Bájt és frissességet

nem csak az ad a női arcnak, ha az arcvonások szabályosak, hanem ha márványsima, hófehér és
 gyöngyöden feszes az arczbőr. Ennek előidézője oly kevéssé van szükség, mely a bőrtől minden
 tisztatlanságot eltávolít, a bőrt finomabbá és a legelő hatásának ellentétlőbbá teszi. Ilyen szeplőt
 szer egész Európában csak egy van és ez a

javitott dr. LEHMANN-féle arczkenőcs.

a mely egész Európában szabadalmazva van. A dr. Lehmann-féle arczkenőcs a bőrmek vakító fehérsé-
 get, bizonyos simaságot és gyöngéd fessséget ad, a mely a szem s az arcvonások hatását rend-
 kívül mődon emeli. A legkiválóbb orvosi szaktentőkét a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak
 e szeplőt szerrel, kiemelve különösen annak gyors hatását és ártalmatlan voltát. Hiros színésznek
 és a legelőkelőbb hölgyek csakis a javított dr. Lehmann-féle arczkenőcsöt használják, a miről rend-
 kívül hitező hangú levelekben és nyilatkozatokban adnak bizonyosságot. A javított dr. Lehmann-féle
 arczkenőcs a bőrt állandóan ruganyossá teszi és tejszíni fehérén és fénytelenül tartja és azért kü-
 lönösen azoknak alkalmas, a kik estélyekre és egyéb mulatságokba mennek. Az arcz apró ránczait
 elsimítja, a himbőhelyeket eltünteti, pattanások, sömörfoltok, túsók (mitesszerek) gyökörök eltávolítására
 pedig valódi unikum. A bőr hófehérré és márvány-simává felelőre hasonló jó szer nem létezik.
 Hatása rapid és tartós. Az arczkenőcs hatásait különösen elősegíti az általam készített **Egyszerű**
 mely mosdásához rendszeren használva mint kitűnő bőrfelújító régebben ismerték.

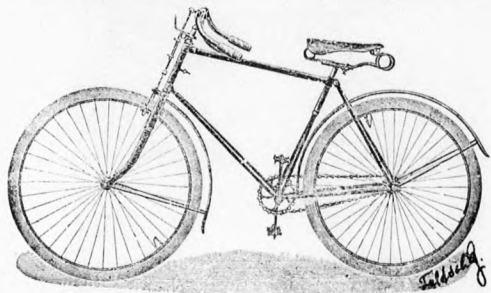
Számos elismerő level. Kitűnő bizonyítványok.

Egy kísérlet a javított dr. Lehmann-féle arczkenőccsel mindenkit meggyőző annak fölülmul-
 taltal voltáról.

Ára tégelyenként 50 krajczár és 1 forint.

Kapható egyedül Baján: **Hollenreich Károly** (Hollósy utóda) gyógyszerháza
 műlaboratóriumában. Bel- és külföldi gyógyszereszi és hygienikus különlegességek,
 továbbá párizsi különlegességek angol és franciaia toillet czikkék és parfümek raktára.

Legnagyobb kerékpár-raktár és javító-műhely egész Dél-Magyarországban.

14 leghirvevesebb gyártmányok egyedüli gyári raktára.

Kayser, Stiria, Dürkopp, Seidel Neuman, Premier, Regensch, Dourange,
 Bambusa, Columbia stb.

kerékpárok és alkatrészek állandóan raktáron, használt kerékpárok becsereitnek.

Javítások, nicketezések és emailrozások elfogadtnak, a melyek saját műhelyemben gyor-
 san és pontosan eszközöltnök.

!! Világhírű Continental gummik egyedüli gyári raktára !!

Az elkészültö leggyorsabb kiszolgálására, olcsó árakra és kedvező fizetési feltételekre t. vevőim
 számíthatnak.

Állandó raktár Baja és környéke részére **Berndorfer Edénél** Kiváló tisztelettel

TELTSCH GÁSPÁR
 ZOMBOR.

BERNDORFER EDE

divat-, illatszere- és kerékpár raktára BAJÁN.

Raktáron tart állandóan

valódi angol

és legjobbnak elismert gyártmányú gépeket a
 legjutányosabb árban és a legelőnyösebb rész-
 letfizetések mellett.

Javítások gyorsan és jutányosan
 eszközöltnök.

Mindennemű kerékpár fel-
 szerelések raktáron tartatnak.

Ajánlja továbbá dúsán felszerelt divat- és
 toillete különlegességeit. Illatszerek, keztyűk, kez-
 dett himzések, himző pamutok, selymek legna-
 gyobb választékban.

Nap- és esernyők legnagyobb gyári raktára.

☞ *Kérem a czímet jól megfigyelni!!* ☜

Kapható: férfi Coachmen felöltő finom kivitelben	11	frt	35	krtól	feljebb
.. Cheviot öltöny (Brünni szövet)	6	..	40
.. Havelock igen jó minőség	9	..	50
.. Cheviot nadrág (Brünni szövet)	2	..	10
fiú öltöny	4	..	50
gyermek Costüm 3 évtől 8-ig (Brünni szövet)	2	..	25

Női kabátok és galléroknál az idényelőrehaladása miatt 10% engedmény az előírt szabott árból.

KAISER LIPÓT.

Első bécsi női- és férfi ruharaktár. (a városi bérházban.)

☞ Ugyanitt egy tisztességes házból való fiu tanonezul felvétetik. ☜

☞ Egy villás reggeli 10 kr. ☜

KÖZPONTI SZÁLLODA BAJÁN.

☞ KERTHELYISÉG MEGNYITÁS. ☜

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **kerthelyiségemet** újjá alakítottam s ott a legkiválóbb minőségű sör az 1-ső magy. kőbányai serfőzdeből **az összes helyiségekben.**

☞ poharaként 6 és 10 krért, egy villásreggeli 10 krért kapható. ☜

Mindennap cigányzene. Minden vasárnap **Rácz Józsi** hírneves zenekara fog közreműködni.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Zweig Mór, vendéglős.

☞ Egy pohár sör 6 és 10 kr. ☜

DRESCHER GYULA

vas- és fűszer-kereskedése Baján.

A peronospora-viticola permetezése ellen a következő permetezőt ajánlja előnyösen:

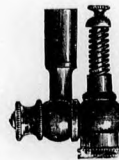
☞ 1898. évi új minta ☜

Vermorel-féle permetező jobbitott szerkezettel.

E permetező előnye:

1. Hogy a pultony és szivattyumű igen erős vörösrézlemezéből készült.
2. Hogy az emeltű önműködve vissza jár.
3. Hogy a szelkázán támaszok által szilárdan van megerősítve.
4. Hogy a permetező jobbról és balról egyaránt kezelhető.
5. Hogy munkaközben nem tagadja meg a szolgálatot és javítás nem fordul elő.
6. Hogy az alsó vas abroncs rozsdásodás ellen cízelve van.
7. Hogy a szivattyuműhöz könnyen hozzá férhetni.

Kitűnő minőségben s a lehető legjutányosabb árakon a következő árúkat is ajánl, u. m.: kovácsolt és hengerezett vasat, kocsis- és hímő-tengelyeket, fekete és önzott bádogot, lánczokat és sodronyokat; mindenfajú fényezett és öntött acélt, öntött vas- és bádog-kályhákat, földmívelési eszközöket, mindennemű szárazmákat asztalosok, bográrok, bádogosok, cipészek, kovácsok, esztergályosok, lakatosok és építézek használatára; továbbá kapu, ajtó-, ablak- és butor-felszereléseket öntött vas- és sárga-rézből; lakatos- és kovács-munkákat, bányaterményeket, mindenfajú zománczozott öntött vas- bádog-edényeket; fűrés, reszelő, ráspoly, furó, lakat, szekskavágó, kasza, sarló, kapa, ásó, lapát, és vakarókat, közzörtü- és kaszaköveket, esavarokat, vas- és sodronyszégeket, sárgaréz-lemezeket és sodronyt, réz- és nürinbergi áruit, ház- és konyha-eszközöket stb. stb.